

Unvansız Maktul

“İroni hayatta kalmanın tek yoludur.”

Yapı Kredi Yayınları’ndan çıkan Andrea Camilleri’nin “Unvansız Maktul” kitabı “Faşizmin yirmi yılı” olarak bilinen döneme yayılmış; 1921’de I. Dünya Savaşı sonrasında kargaşa ve yoksulluğunda, güçsüz siyasal partileriyle toparlanmaya çabalayan İtalya’da paramiliter mangalarının uyguladıkları parlamento dışı şiddet eylemleri sayesinde yükselen Mussolini faşizminin giderek bir siyasal parti kimliği edinmesinden ve çaresiz kalan kralın rızasıyla iktidarı ele geçirmesinden, II. Dünya Savaşı sırasında 1942’de Sicilya’ya Müttefik çıkarmasına değin geçen döneme.

Camilleri o tarihsel olayların fonunda iki gerçek somut olayı resmî yazışma belgelerini, sorgu tutanaklarını, gazete haberlerini kullanarak, düşgücünün desteğiyle ve acı bir alaycılıkla izler: Biri, kent merkezinde anacaddenin yanı başında, karanlık, izbe bir sokakta kurulan bir pusunun ölümle sonuçlanması, cinayetin kovuşturulması ve davasının mahkemede görülüşü; öbürü, iktidarı yeni ele geçirmiş, “Duceleşmekte” olan Mussolini’nin gönülsüzce çıktığı “Sicilya seferi” sırasında, kendi adını taşıyan orman-kent “Mussolinia”nın temellerini atışı. Tabii ki toplumsal dinamiğin özgünlüğü sonucunda, iki olay da ancak Sicilya’da olabileceği biçimde gelişir ve tabii ki hiçbir şey görüldüğü gibi değildir.

Andrea Camilleri, Verga ve Pirandello ile başlayan uzun bir yazarlar dizisinin günümüzdeki son temsilcisi, ülkesinin şu sıralar dünyada en çok okunan ve çeşitli dillere en çok çevrilen yazarıdır. Pek özgün, pek renkli, çokyönlü sahne ve perde adamı kişiliğiyle göz kamaştırır Camilleri: Roma Deneysel Sinema Merkezi’nde öğretim verdikten başka, kırk yılı aşkın süreyle senaryo yazarlığı, tiyatro ve televizyon yönetmenliği, hatta aktörlük yapmıştır. Günümüzde 92 yaşında, Roma’daki evinde hâlâ üretmeyi sürdürmektedir: Gözleri artık görmediği için yapıtlarını dikte ederek, hem ancak Sicilya lehçesini, üstelik onun “Vigata ağzını” bilen birisine.

Unvansız Maktul

Yazar: Andrea Camilleri

Çeviren: Neyyire Gül Işık

Sayfa: 228

YKY Edebiyat / Dünya Roman